

Πώς βλέπει τον κόσμο ένα άτομο με δυσλεξία?

Λίγο πριν την έκδοση της πρώτης του σειράς παιδικών βιβλίων, ο Παναγιώτης Νικολαΐδης, μοιράζεται μαζί μας την προσωπική του “δυσλεκτική” εμπειρία, μας φέρνει πιο κοντά στον μυστικό κόσμο ενός δυσλεκτικού παιδιού και μας βοηθά να καταλάβουμε πως εκείνο σκέφτεται, βιώνει, αισθάνεται.

Ένας συγγραφικός λόγος που δεν παραπέμπει σε ιστορικό μαθησιακής δυσκολίας, μια πολύπλευρη προσωπικότητα, ένα αμάλγαμα λογικής αλλά και παιδικότητας, μας μεταφέρει όσα το παιδί μας θα ήθελε να γνωρίζουμε για το ίδιο.

Πότε άρχισες να αντιλαμβάνεσαι ότι σκέφτεσαι κάπως διαφορετικά?

Το είχα αντιληφθεί από μικρή ηλικία, επειδή απομονωνόμουν συχνά με τις σκέψεις μου. Όλοι οι άλλοι είχαν εξωστρέφεια. Εγώ είχα συχνή συστολή για διάφορα πράγματα. Εκεί που ένιωθα ο εαυτός μου ήταν κοντά στη φύση. Εκεί μπορούσα και χαλάρωνα, μάθαινα πράγματα μέσα από το βίωμα... ένιωθα ασφάλεια, ήμουν “σαν στο σπίτι μου”.

Πώς ήταν η σχολική ζωή?

Ήταν πραγματικά δύσκολη... όμως τα Σαββατοκύριακα ήταν υπέροχα!!!! Στην πραγματικότητα υπήρχε πολύ άγχος, φοβία και ντροπή, μιας και στις σχολικές υποχρεώσεις δεν μπορούσες εύκολα να ανταπεξέρχεσαι, όπως θα “έπρεπε”.

Η ώρα της ανάγνωσης.

Υπήρχε μεγάλη δυσκολία συγκέντρωσης στη διαδικασία της ανάγνωσης, διότι το μυαλό βρισκόταν στις αντιδράσεις των άλλων στα επερχόμενα λάθη. Όλο το κείμενο γινόταν ένα. Οι λέξεις δεν ξεχώριζαν μεταξύ τους. Απαιτούνταν μεγάλη προσπάθεια συγκέντρωσης στη γραμμή που διάβαζα, ενώ ταυτόχρονα κοιτούσα και τις παρακάτω για να είμαι προετοιμασμένος και να αποφύγω το λάθος. Το οποίο ήταν αναπόφευκτο.

Η ώρα της γραφής.

Ωραία ώρα, μοναχική, γιατί δεν ασχολούνταν κανείς μαζί σου. Όταν όμως έπαιρνες το κείμενο που έγραφες διορθωμένο πίσω, ήταν περισσότερα τα κόκκινα από τα μπλε που είχες γράψει! Ορθογραφία, σύνταξη, ο χρόνος που έτρεχε και δεν αρκούσε για να τελειώσεις... η πίεση ήταν μεγάλη.

Μαθηματικά.

Σε ότι γινόταν εξ' αρχής κατανοητό, οι επιδόσεις ήταν παραπάνω από εξαιρετικές. Σε ό,τι δεν κατάφερα να μάθω από την παράδοση και έπρεπε να το διαβάσω μόνος, τα πράγματα γίνονταν πιο περίπλοκα.

Γεωγραφία- Ιστορία.

Σχεδόν αδυνατούσα να θυμηθώ ονόματα και χρονολογίες. Δεν μπορούσα να βάλω σε χρονική σειρά τις ιστορικές περιόδους, τα αρχαία χρόνια, τα νεότερα, κλπ. Όλη η ιστορία μπερδευόταν. Αργότερα, όταν μόνος μου πια τα τακτοποίησα στο μυαλό μου, απέκτησα πολύ καλή ιστορική σκέψη και γνώση.

Εξωσχολικά βιβλία?

Διάβαζα Κόμιξ, Κλασικά Εικονογραφημένα κ.α. Ό,τι είχε εικόνες! Ξεκίνησα να διαβάζω συστηματικά βιβλία αφού τελείωσα το σχολείο. Έκτοτε, διαβάζω συνέχεια. Είναι κάτι που πια το απολαμβάνω πραγματικά.

Η σχέση με τους εκπαιδευτικούς?

Ήταν μια σχέση απόμακρη. Γινόταν μεγάλη προσπάθεια από μέρος μου να βρισκομαι στο “απυρόβλητο”, να είμαι όσο το δυνατόν πιο αόρατος μέσα στην τάξη. Ήταν πιο ασφαλές.

Η σχέση με τους συνομηλίκους?

Με τους συνομηλίκους δεν ήταν πάντα εύκολη η επικοινωνία. Υπήρχε συχνά η αίσθηση ότι αλλιώς καταλάβαιναν εκείνοι κάποια πράγματα, αλλιώς εγώ. Για το λόγο αυτό δεν ήμουν χαλαρός μαζί τους και δεν αφηνόμουν εύκολα. Επειδή, βέβαια, δεν υπήρχε κοινός κώδικας επικοινωνίας συχνά υπήρχε χλευασμός και ήταν πολύ σκληρό. Δεν μπορούσες να κρυφτείς από αυτό.

Συνολικά υπήρχε εσωτερική σύγχυση. Μερικές φορές γινόμουν πολύ μικρός και άλλες φορές πολύ πιο μεγάλος από τους υπόλοιπους, στο μυαλό, τη σκέψη.

Πως σε αντιμετώπιζε το κοντινό περιβάλλον ?

Το ευρύτερο περιβάλλον έβλεπε σε μένα ένα παιδί μάλλον “χαζό”. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί θεωρούσαν ότι είμαι απλώς “τεμπέλης”. Έτσι ερμήνευαν την εικόνα μου. Πως γίνεται όμως, να αγαπήσει κανείς κάτι που δεν το μπορεί? Αντίθετα, είχα πολύ καλή ικανότητα να μαθαίνω από τα προφορικά, από ότι μπορεί να μου έλεγε κάποιος. Έτσι, ό,τι κατάφερνα να μάθω, το κατακτούσα πολύ καλά. Όμως δυστυχώς με τον τρόπο που γινόταν η παραδοσιακή εκπαιδευτική διαδικασία ήταν ανέφικτο. Σταδιακά άρχισα να καταλαβαίνω πως πρέπει να υπάρχει και άλλος τρόπος, με τον οποίο θα μπορούσα να μαθαίνω ευκολότερα.

Τι θα άλλαζες στην εκπαιδευτική διαδικασία ,αν είχες τη δυνατότητα?

Θα άλλαζα πολλά πράγματα. Θα ήθελα να αλλάξουν τα μαθήματα, να έχουν αρχή, μέση και τέλος. Να έχουν μια συνέχεια. Να μην είναι αόριστα. Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν

να γίνουν παραστατικοί στη διδασκαλία τους. Να διδάσκουν μέσα από το παιχνίδι, μέσα από την καρδιά τους. Επίσης, θα άλλαζα τις σχολικές εγκαταστάσεις...εκτός από τσιμέντο και γήπεδα θα έβαζα κήπους, ζώα...βιωματική μάθηση. Αν ήταν διαφορετικά τα πράγματα στην εκπαίδευση, μάλλον θα επεδίωκα να δημιουργηθεί ένα σχολείο μόνο για μαθητές με δυσλεξία! Μια ακαδημία, όπου θα φοιτούσαν δυσλεκτικά παιδιά και νομίζω ότι θα έκαναν θαύματα!! Πιστέψτε με, εκεί θα γίνονταν οι μεγαλύτερες ανακαλύψεις της ανθρωπότητας.

Πως αισθάνεται κάποιος όταν καταλαβαίνει στα ενήλικα του χρόνια πως έχει δυσλεξία?

Απόλυτα απελευθερωμένος. Γιατί μαθαίνεις ότι αυτό που συμβαίνει, δεν συμβαίνει μόνο σε σένα, αλλά ότι υπάρχουν κι άλλοι που σκέφτονται και μαθαίνουν με τον ίδιο τρόπο. Και φυσικά επιβεβαιώθηκα όταν κατάλαβα ότι υπάρχει κι άλλος τρόπος να μαθαίνεις, να παίρνεις τη γνώση. Είχε πια πάρει μια μορφή όλο αυτό. Άνηκα σε ένα μέρος του κοινωνικού συνόλου. Εγώ αυτό το έμαθα μόλις τελείωσα το σχολείο. Αν βέβαια το αναγνώριζαν οι γονείς ή οι εκπαιδευτικοί έγκαιρα και είχαν κινηθεί ανάλογα, αν έκανα ειδικά μαθήματα, θα τα κατάφερνα σίγουρα πολύ ευκολότερα!

Πως ήταν η επαφή με το γραπτό λόγο και την ανάγνωση, κατά τη διάρκεια των σπουδών, κάτω από τέτοιες υψηλές απαιτήσεις και σε αυτή την ηλικία?

Αρχικά ήταν δύσκολα, όμως σταδιακά πήγαινε όλο και καλύτερα. Αν και μεγάλος πια ζήτησα βοήθεια από ειδικό για να βελτιώσω τη γραπτή σύνταξη και να μάθω να ταξινομώ τη σκέψη μου στο χαρτί. Και το αποτέλεσμα ήταν εκπληκτικό! Τόσο εκπληκτικό που έλαβα μια επιστολή από τη διδάσκουσα του Πανεπιστημίου, η οποία θεώρησε ότι η συγγραφή της εργασίας δεν ήταν δικό μου έργο και με επέπληξε για τις μεθόδους μου!!

Σήμερα σε ποιες εκφάνσεις της τη βιώνεις?

Αρχικά, ως ενήλικας είχα μεγάλη δυσκολία να οργανώσω το χρόνο μου, να είμαι συνεπής στα ραντεβού μου... Δεν είχα αυτό που λέμε «αίσθηση του χρόνου». Αυτό ήταν και η αφορμή να γίνει αντιληπτό από τους κοντινούς μου ότι κάτι συμβαίνει... Σταδιακά έχω βελτιώσει τις επιδόσεις μου. Επίσης, δεν είναι εύκολο να δώσω κατευθύνσεις σε κάποιον. Δεν ανακαλώ εύκολα ονόματα οδών, ηθοποιών, κλπ. Πρέπει να συνδυάσω κάτι με το κάθε όνομα για να μπορέσω να το θυμάμαι. Αντίθετα, είμαι πολύ καλός αριθμομνήμων. Μέχρι πρόσφατα δεν είχα τηλεφωνικό κατάλογο, ανακαλούσα τα νούμερα από μνήμης. Στη δουλειά μου ανακαλώ εκατοντάδες κωδικούς χωρίς ποτέ να κάνω λάθος! Σχετικά με την ανάγνωση και τη γραφή έχω ακόμη λίγο αργό ρυθμό. Για να κατανοήσω ένα γραπτό κείμενο χρειάζεται να είμαι απόλυτα συγκεντρωμένος και να κάνω αρκετές αναγνώσεις. Η γραφή μου έχει βελτιωθεί πολύ εκφραστικά, αλλά η ορθογραφία δεν είναι πάντα

αυτόματη. Συχνά, όταν χρειάζεται στη δουλειά να παρουσιάσω κάτι σε κοινό αντιμετώπιζω μια μικρή συστολή και ανασφάλεια.

Τι είναι τελικά η δυσλεξία? Μαθησιακή δυσκολία ή διαφορετικός τρόπος μάθησης?

Σαφέστατα και είναι ένας διαφορετικός τρόπος μάθησης. Ένας τρόπος μάθησης που προσεγγίζοντας τον, έστω και σε μεγαλύτερη ηλικία, απελευθερώνεται το μυαλό και η ψυχή.

Τι θα έλεγες σε ένα παιδί με δυσλεξία?

Θα του έλεγα ότι αν μπορέσει να μιλήσει τη γλώσσα των “μονοδιάστατων”, θα κάνει θαύματα!

Θα του έλεγα ακόμη πως όσο μεγαλώνει θα καταλαβαίνει πόσο τυχερός είναι...

Τι θα συμβούλευες ένα γονέα παιδιού με δυσλεξία?

Θα του έλεγα ότι οι νεράιδες δεν αγγίζουν όλα τα παιδιά με το μαγικό τους ραβδάκι. Όσα παιδιά αγγίζουν, αυτά γίνονται δυσλεκτικά!

Πρακτικά θα τους τόνιζα ότι είναι πολύ τυχεροί, γιατί δυσλεξία σημαίνει εξυπνάδα, πολλές φορές ανώτερη. Όμως για να γίνει κατανοητή και από τους άλλους χρειάζεται μια άλλη προσλαμβάνουσα, ένα μεταφραστικό μέσο, ένας ειδικός. Τέλος θα επεσήμανα ότι κανένα παιδί με δυσλεξία δεν είναι τεμπέλικο. “Είναι ένα ημίθεο πλάσμα που έπεσε από τον Όλυμπο σε μια πραγματικότητα απλή και πεζή!!!”

Σήμερα ποια είναι η σχέση σου με τη δυσλεξία?

Σήμερα είμαι “ερωτευμένος” με τη δυσλεξία, δε θα την άλλαζα με τίποτα. Θα έλεγα με βεβαιότητα πως είναι ότι καλύτερο μου έχει συμβεί. Και χαίρομαι ιδιαίτερα όταν παρευρίσκομαι με άλλους ενήλικες με δυσλεξία, γιατί μοιραζόμαστε το ίδιο συναίσθημα. Νομίζουμε ότι ο κόσμος μας ανήκει. Με στενοχωρεί που τα παιδιά δεν είναι σε θέση να το βιώσουν αυτό. Γι’ αυτό και αυτό το διάστημα γράφω για τα παιδιά, για να τα κάνω να αγαπήσουν τον εαυτό τους και τη δυσλεξία τους.

Κάτι που θα αφορά μάλλον και μικρά αλλά και μεγάλα παιδιά!!

Αποφθέγματα ενήλικων δυσλεκτικών

Richard Branson – επιχειρηματίας, ιδρυτής των Virgin enterprises. “Σε ηλικία οκτώ ετών δεν μπορούσα ακόμα να διαβάσω. Σύντομα κατέληξαν να με κτυπούν μια-δυό φορές την εβδομάδα επειδή έκανα κακή εργασία ή επειδή μπέρδευα τις ημερομηνίες από τις μάχες.”

Tom Cruise – ηθοποιός. “η παιδική μου ηλικία ήταν εξαιρετικά μοναχική. Δεν είχα πολλούς φίλους. Ήμουν δυσλεκτικός και πολλά παιδιά με κορόιδευαν. Εκείνη η εμπειρία μ’ έκανε να κλειστώ στον εαυτό μου γιατί μαθαίνεις σιγά-σιγά να αποδέχεσαι σιωπηρά

την κακομεταχείριση και τον εμπαιγμό”. “Έπρεπε να εκπαιδεύσω τον εαυτό μου να συγκεντρώνω την προσοχή μου. Έγινε πολύ σπικτικός κι έμαθα πώς να δημιουργώ διανοητικές εικόνες προκειμένου να κατανοώ αυτά που διάβαζα.”

Albert Einstein. Μου είπε ότι οι δάσκαλοί του έλεγαν ότι .. ήταν διανοητικά αργός, ακοινωνήτος, και “χαμένος” στα ανόητα όνειρά του..- Hans A. Einstein, για τον πατέρα του.

Salma Hayek – ηθοποιός. Αγωνίζεται πάντα με την εκμάθηση των διαλόγων της. Χάνει το δρόμο ακόμη κι όταν πηγαίνει σε σημαντικές συνεδριάσεις στο Hollywood. “Είμαι πολύ άσχημα δυσλεκτική. Η ανάγνωση είναι ακόμα πολύ δύσκολη για μένα. Μερικές φορές όταν οδηγώ, ο εγκέφαλός μου μπερδεύει τις κατευθύνσεις.”

Πηγή: [Υπερκινητικός δάσκαλος](#)